

## ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

«Περί του πραξικοπήματος της 21ης 'Απριλίου 1967, διώξεως έγκλημάτων και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων».

Προς την Ε' Αναθεωρητικήν Βουλήν των 'Ελλήνων

Τò κωδικοποιήσας τής 21ης 'Απριλίου 1967, επιβλήθην διά τής βίας και τής άπάτης, δέν επήγαγεν έξ ιδεών, αποβλέψαν εις την κατίσχυσιν αὐτῶν, άλλ' έξ προσωπικῶν υπολογισμῶν και ρυλοδοξίῶν μίας μικρᾶς ομάδος στρατιωτικῶν. Οὐδέποτε τοῦτο κατηξιώθη, διά τής λαϊκῆς προσηγορίας. Κατά συνέπειαν ἡ δράσις τῶν κινηματιῶν τής 21ης 'Απριλίου 1967 δέν ἀπετέλεσεν ἐπανάστασιν, άλλὰ πραξικόπημα, τί δέ ὑπ' αὐτοῦ καταστάσεισι κυβερνήσεις δέν ἦσαν παρά κυβερνήσεις βίας και καταπίεσεως τοῦ λαοῦ. Τοῦτο ἔνεκεν ἡ Δημοκρατία, χάριν τής οποίας ὁ λαός πλείστας θύσας θυσίας ὑπέστη, οὐδέποτε κατελύθη δικαίω. Ὅθεν ἐπιβάλλεται, πρὸς ἔξαρσιν τοῦ ἐμπράκτως ἐκδηλωθέντος ἀδουλῶτου φρονήματος τοῦ λαοῦ μας και πλήρη ἀποκατάστασιν τής ἠθικῆς και δημοκρατικῆς τάξεως, ὅπως διακηρυχθῆ πανηγυρικῶς ὁ χαρακτήρ τοῦ στασιαστικοῦ κινήματος τής 21ης 'Απριλίου 1967 ὡς πραξικόπημα, διά ψηφίσματος τής Ε' Αναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν 'Ελλήνων.

α. Ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ σχεδίου Ψηφίσματος λαμβάνεται πόνοια διά τὸ ἐνιαίον τής διώξεως, ἀνακρίσεως και ἐκδικάσεως τῶν ἀξιοποίνων πράξεων τῶν ἀσκησάντων πολιτικὴν ἐξουσίαν κατά τὴν ἐπταετίαν, ὡς και τῶν συμμετόχων αὐτῶν. Ὡσαύτως ὀρίζεται ὅτι ὁ ἀπὸ τής τελέσεως τῶν ὡς ἄνω πράξεων μέχρι τής δημοσιεύσεως τοῦ προτεινομένου ψηφίσματος διαδραμῶν χρόνος δέν υπολογίζεται εἰς τὸν κατά τὸν Ποινικὸν Κώδικα χρόνον παραγραφῆς. Διότι ὁ τυχὼν υπολογισμὸς τοῦ χρόνου, καθ' ὃν οἱ δράσται εὐρίσκοντο ἐν τῇ ἐξουσίᾳ, ὡς χρόνον παραγραφῆς, θὰ προσέβαλεν εὐθέως πᾶσαν ἐννοίαν δικαίου και ἠθικῆς.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ἐπεκτείνονται, διά τὸ ἐνιαίον τής ἐκδικάσεως, αἱ περὶ ἀρμοδιότητος τοῦ Πενταμελοῦς Ἐφετείου Ἀθηνῶν διατάξεις τής ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1974 Συντακτικῆς Πράξεως και ἐπὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὰς ἐν αὐτῇ ἀξιοποίνων πράξεων. Περαιτέρω δὲ γενικεύεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ ἀνωτάτου ὅριου διαρκείας τής προφυλακίσεως διατάξεων τοῦ κοινῶ ποινικοῦ δικονομικοῦ δικαίου, ἐπὶ τε τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 παρ. 1 τοῦ προτεινομένου ψηφίσματος, ὡς και ἐπὶ τῶν ὑπὸ τής ὡς ἄνω Συντακτικῆς Πράξεως προβλεπόμενων ἐγκλημάτων και τῶν πρὸς ταῦτα συναφῶν.

β. Τὸ ἀξιοποίνων τῶν πράξεων καταχρήσεως ἐξουσίας, ὡς και τῶν προσβαλλουσῶν τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν ὑπεοδικασίῶν τῶν ἀτιμησάντων τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ 21 'Απριλίου 1967 μέχρις 23 'Ιουλίου 1974, εἶναι ἀδιανόητον τὸ ἐξηλείφθη συνεπεῖα νομοθετικῶν πράξεων αὐτῶν τῶν ἰδίων τῶν δραστῶν ἢ συνεπεῖα παραγραφῆς ἐπελθούσης ἐν χρόνῳ, καθ' ὃν τὰ περὶ ὧν πρόκειται ἐγκλήματα, ὑπῆρξαν θωρακισμένα διά τής βίας τῶν σφετεριστῶν τής ἐξουσίας.

Διὰ ταῦτα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Σχεδίου ὀρίζεται ὅτι τὸ ὑπ' ἀρ.θ. 106/1973 Ν.Δ. «περὶ παραγραφῆς ἐγκλημάτων τινῶν», κηρύσσεται ἄκυρον ἀφ' ἧς ἰσχύσεν.

γ. Ἡ ρύθμισις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ προτεινομένου Ψηφίσματος ἀποτελεῖ ἐλαχίστην ἀναγνώρισιν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἀγωνισθέντων κατά τής τυραννίας και διά τὴν ἀποκατάστασιν τής δημοκρατικῆς νομιμότητος.

δ. Ἐν συνεπεῖα πρὸς τὴν ἐν τῷ προτεινομένῳ Σχεδίῳ Ψηφίσματος περιλαμβανομένην διακήρυξιν περὶ τοῦ χαρακτήρος τής δράσεως τῶν κινηματιῶν τής 21ης 'Απριλίου 1967 ὡς πραξικόπηματος και τῶν ἐξ αὐτοῦ προελθουσῶν Κυβερνήσεων ὡς Κυβερνήσεων βίας, θὰ εἶδει νὰ κηρυχθῆ ἄκυρον ὁλόκληρον τὸ νομοθετικὸν ἔργον τής περιόδου ἀπὸ 21 'Απριλίου 1967 μέχρις 23 'Ιουλίου 1974, ὡς οὐδέποτε ἀποκτήσαν

115  
ἰσχὴν κατά δίκαιον. Πρὸς ἀποφυγὴν, ὡς, προκλήσεως τάλου εἰς τὸν οἰκονομικὸν και τὸν κοινωνικὸν καθ' ὅλου βίον τής χώρας ἐκ τής ἀνατροπῆς δημιουργηθειῶν καταστάσεων, κρίνεται, ἀναγκασία ἡ διά τοῦ προτεινομένου Ψηφίσματος διατήρησις τής ἰσχύος τῶν, παρεχόμενων ἄμα τής εὐχερείας ἀκυρώσεως αὐτῶν ἐξ ὑπαρχῆς ἢ μή, ὡς και τροποποιήσεως τῶν, δι' ἄλλου νόμου.

Ταῦτα σκοποῦνται διά τοῦ προκειμένου Σχεδίου Ψηφίσματος, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλομεν πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν και παρακαλοῦμεν ὅπως τύχη τοῦτο τής ψήφου τής.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 8 'Ιανουαρίου 1975

Ὁ Ἐπὶ τής Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς  
Κ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

## ΣΧΕΔΙΟΝ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

«Περί τοῦ πραξικόπηματος τής 21ης 'Απριλίου 1967, διώξεως ἐγκλημάτων και ρυθμίσεως συναφῶν θεμάτων».

Η Ε' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐκφράζουσα τὴν θέλησιν τοῦ κυριάρχου Λαοῦ, ὡς αὕτη ἐξεδηλώθη διά τῶν ἐλευθέρων ἐκλογῶν τής 17ης Νομβρίου 1974, διαπνεομένη ἀπὸ ἀπόλυτον σεβασμὸν πρὸς τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα και ἀκλόνητον πίστιν πρὸς τὰς δημοκρατικὰς ἀρχάς, εἰς ἃς ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἀνέμενεν ἀπαρσταλεύτως, μὴ ἐνδύσας οὐδ' ἐπὶ στιγμῇ εἰς τὴν τυραννίαν.

Διακηρύσσει :

1. Ἡ Δημοκρατία δικαίω οὐδέποτε κατελύθη.

2. Τὸ στασιαστικὸν κίνημα τής 21ης 'Απριλίου 1967, ἔργον ομάδος ἀξιοματικῶν, ἀπετέλει πραξικόπημα, δι' ὃ ἐσκοπεῖτο ὁ σφετερισμὸς τής ἐξουσίας και τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τοῦ Λαοῦ. Αἱ ἐξ αὐτοῦ ἀπορρευσασαι Κυβερνήσεις ἦσαν Κυβερνήσεις βίας.

Ψηφίζει :

Ἄρθρον 1.

1. Ἀρμόδιαι διά τὴν διώξιν και ἀνακρίσιν ἀξιοποίνων πράξεων, τελεθειῶν παρά ἀσκησάντων ἔργα μέλους Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Ὑπουργοῦ, Γενικοῦ Γραμματέως, ὡς και τῶν συμμετόχων αὐτῶν, κατά τὸ ἀπὸ 21 'Απριλίου 1967 μέχρις 23 'Ιουλίου 1974 χρονικὸν διάστημα, καθίστανται ὑποχρεωτικῶς αἱ ἐν ἄρθρῳ 29 τοῦ Κώδ. Ποιν. Δικονομίας δικαστικαὶ ἀρχαί, διά τὴν ἐκδίκασιν δὲ τῶν ἄνω πράξεων τὰ πενταμελῆ Ἐφετεία, ὧν ἡ ἀρμοδιότης διατηρεῖται και ἐκλιπούσης, ἐξ οὐδὲποτε λόγου τής συμμετοχῆς.

2. Ἐπὶ τῶν τελεθειῶν ἀξιοποίνων πράξεων παρά τῶν ἐν παραγράφῳ 1 προσώπων, ὁ διαδραμῶν ἀπὸ τής τελέσεως αὐτῶν μέχρι τής δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ψηφίσματος χρόνος δέν υπολογίζεται εἰς τὸν κατά τὸν Ποινικὸν Κώδικα χρόνον παραγραφῆς.

Ἄρθρον 2.

1. Εἰς τὸ κατά τὴν ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1974 Συντακτικὴν Περίεξιν ἀρμόδιον δικαστήριον ὑπάγονται και ἀπαντα τὰ συναφῆ πρὸς τὰ ἐν αὐτῇ προβλεπόμενα ἐγκλήματα.

2. Ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 παρ. 1 τοῦ παρόντος προβλεπόμενων ἀξιοποίνων πράξεων, τῶν ἐν τῇ ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1974 Συντακτικῇ Πράξει και τῶν πρὸς τὰ τελευταία ταῦτα συναφῶν, ἰσχύει τὸ κατά τὸ κοινὸν ποινικὸν δικονομικὸν δίκαιον ἀνώτατον ὅριον προφυλακίσεως.

Άρθρον 3.

1. Ἐπί τῶν πράξεων καταχρήσεως ἐξουσίας, περί ὧν τὸ ἄρθρον 239 τοῦ Ποιν. Κώδικος καὶ τῶν ἐν συρροῇ μετ' αὐτῶν συναφῶν, τῶν τελεσθεισῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 21ης Ἀπριλίου 1967 μέχρις 23ης Ἰουλίου 1974 χρονικὸν διάστημα, ἐφαρμογὴν ἔχει ἡ παρ. 2 τοῦ ἁρθρου 1 τοῦ παρόντος.

2. Τὸ ὑπ' ἀριθ. 106/1973 Ν.Δ. «περὶ παραγραφῆς ἐγκλημάτων τινῶν», κηρύσσεται ἄκυρον, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν.

Άρθρον 4.

Καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἐκδοθεῖσαι διὰ πράξεις τελεσθείσας ἐπὶ σκοπῷ ἀνατροπῆς τῆς καταστάσεως τῆς δημιουργηθείσης ἐκ τοῦ πραξικοπήματος τῆς 21 Ἀπριλίου 1967, δὲν ἀναγράφονται, ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει, εἰς τὸ ποινικὸν μητρώον, τὰ δὲ τυχόν συνταχθέντα περὶ αὐτῶν δελτία ποινικοῦ μητρώου καταστρέφονται.

Άρθρον 5.

Πράξεις τῶν δικτατορικῶν κυβερνήσεων νομοθετικοῦ περιεχομένου ὑπὸ οἰονδήποτε τύπον ἢ τίτλον ἐκδοθεῖσαι ἀπὸ 21ης Ἀπριλίου 1967 ἕως 23ης Ἰουλίου 1974, διατηροῦν, ἐν δυνάμει τοῦ παρόντος, τὴν ἰσχὺν των, ἐφ' ὅσον δὲν ἠκυρώθησαν ἤδη, δυνάμεναι πάντως νὰ τροποποιηθῶσιν ἢ ἀκυρωθῶσιν ἐξ ὑπαρχῆς δι' ἀπλοῦ νόμου.

Άρθρον 6.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεταὶ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1975

Ὁ Ἐπί τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς  
ΚΩΝ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ